

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-661774-V/II/MS

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Warszawa, ... *31* ... stycznia 2012 r.

Pan
Sławomir NOWAK

**Minister Transportu, Budownictwa
i Gospodarki Morskiej**

Szanowny Panie Ministrze,

Do mojego Biura wpływają liczne skargi, w których osoby zainteresowane podłączeniem nieruchomości do sieci kanalizacyjnych lub wodociągowych wskazują na wątpliwości dotyczące realizacji spoczywającego na nich obowiązku wykonania i pokrycia kosztów budowy odpowiednich przyłączy do sieci.

Z analizy przedmiotowych skarg wynika, iż wątpliwości właścicieli nieruchomości nie dotyczą samego faktu istnienia obowiązku budowy przyłączy kanalizacyjnych czy wodociągowych. Art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858) w sposób jednoznaczny nakłada bowiem obowiązek zapewnienia realizacji i pokrycia kosztów przyłączy na osoby ubiegające się o podłączenie nieruchomości do sieci. Trudności interpretacyjne budzi jednak zawarta w art. 2 pkt 5 omawianej ustawy definicja przyłącza kanalizacyjnego. Niejasność tej definicji powoduje natomiast, iż niedookreślony pozostaje również faktyczny zakres wspomnianego wyżej obowiązku.

Zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, przyłączem kanalizacyjnym jest odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku do granicy nieruchomości gruntowej. Przepis ten przewiduje zatem dwie odrębne sytuacje, w których zasięg przyłącza kanalizacyjnego zależy jest od istnienia studzienki kanalizacyjnej. Nie jest to jednak rozwiązanie precyzyjne. Z przepisu nie wynika między innymi, czy znaczenie dla określenia zasięgu przyłącza ma jakkolwiek studzienka

między nieruchomością a siecią, czy też chodzi wyłącznie o studzienkę znajdującą się na terenie podłączanej nieruchomości. Definicja nie wskazuje także w sposób jednoznaczny, czy przyłączem jest przewód biegnący od wspomnianej studzienki do sieci głównej, czy też od studzienki do nieruchomości. Podobne trudności w interpretacji pojęcia przyłącza kanalizacyjnego pojawiają się także w przypadku braku studzienki. Punktem granicznym przyłącza, zgodnie z omawianą definicją, jest wówczas granica podłączanej nieruchomości gruntowej. Nie jest jednak jasne, czy przyłączem jest przewód prowadzący od tej granicy do sieci kanalizacyjnej, czy też od granicy do nieruchomości.

W większości badanych w moim Biurze spraw dotyczących omawianej problematyki władze gmin stoją na stanowisku, iż przyłączem kanalizacyjnym, do którego wykonania zobowiązana jest osoba zainteresowana podłączeniem nieruchomości do sieci, jest także odcinek prowadzący bezpośrednio do głównej sieci kanalizacyjnej. Przyjęcie tej interpretacji oznacza natomiast, że na osobach zainteresowanych podłączeniem posesji do sieci spoczywa obowiązek realizacji i pokrycia kosztów wykonania odpowiedniej instalacji na terenie nieruchomości, a także przewodu prowadzącego do sieci głównej, a zatem wykraczającego poza granicę nieruchomości gruntowej. Zwykle wiąże się to z koniecznością zapewnienia budowy odcinka przewodu pod drogą publiczną. Tymczasem w sposób odmienny przyłącze kanalizacyjne zdefiniował Sąd Najwyższy. W uchwale z dnia 13 września 2007 o sygn. III CZP 79/07 Sąd zwrócił uwagę na niejasność definicji przyłącza kanalizacyjnego. Zauważył, iż literalna wykładania art. 2 pkt 5 ustawy nie pozwala na jednoznaczne rozstrzygnięcie wątpliwości, czy przyłączem kanalizacyjnym jest odcinek przewodu między studzienką (granicą nieruchomości) a budynkiem, czy też między studzienką (granicą nieruchomości) a siecią kanalizacyjną. Przyjmując swoistą wykładnię celowościową przepisu Sąd uznał jednak, iż odcinek przewodu łączącego sieć kanalizacyjną z nieruchomością, w części leżącej poza granicą tej nieruchomości stanowi urządzenie kanalizacyjne. Obowiązek wykonania takich urządzeń ciąży natomiast, zgodnie ust. 1 omawianego już wyżej art. 15 ustawy, na przedsiębiorstwie wodno - kanalizacyjnym.

Problem niejasności definicji przyłącza kanalizacyjnego był już przedmiotem wystąpień kierowanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich poprzedniej kadencji do Ministra Budownictwa, a następnie Ministra Infrastruktury. W odpowiedzi na pierwsze z tych wystąpień, udzielonej pismem z dnia 3 września 2007 r. o nr BR Im-076/07/1288, Minister Budownictwa podzielił co do istoty stanowisko Rzecznika i zapowiedział podjęcie prac zmierzających do zmiany definicji przyłącza kanalizacyjnego. Z oceną Rzecznika co do konieczności doprecyzowania art. 2 pkt 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków zgodził się także Minister Infrastruktury. Swoje stanowisko przedstawił w piśmie z dnia 15 stycznia 2008 r. o nr BR Im-076/08/12. Jak dotąd sporny przepis nie został jednak zmieniony.

Wskazując na rozbieżności w definiowaniu przyłącza kanalizacyjnego odnieść należy się także do definicji przyłącza wodociągowego, zamieszczonej w art. 2 pkt 6 ustawy. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu, przyłączem wodociągowym jest odcinek przewodu łączącego sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją wodociągową w nieruchomości wraz z zaworem za wodomierzem głównym. Treść tego przepisu nie budzi takich wątpliwości interpretacyjnych, jak omówiona wyżej definicja przyłącza kanalizacyjnego. Tym niemniej interpretując to pojęcie nie sposób pominąć przywołanej wyżej uchwały Sądu Najwyższego. Odmienna interpretacja pojęć przyłącza kanalizacyjnego i wodociągowego, skutkująca zróżnicowaniem zakresu obowiązków ciężących na właścicielach posesji podłączanych do sieci kanalizacyjnych i wodociągowych, jest bowiem nieuzasadniona.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn.: Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o rozważenie zasadności podjęcia odpowiedniej inicjatywy legislacyjnej, zmierzającej do modyfikacji i doprecyzowania przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, zawierających definicje przyłącza kanalizacyjnego i wodociągowego, z uwzględnieniem wykładni przyjętej przez Sąd Najwyższy.

Łączę wyprawy sprawcy

Zeno Fijon